

Skokoma v prepad bede.

Oskar se je pojavilo na denarnem trgu pomanjkanje gotovine, je opaziti rapidno napredovanje gospodarske krize. Število zavarovanih delavcev je bilo manjše nego istega datuma lanskega leta:

- 15. VIII. za 2.794 delavcev
- 1. IX. za 2.591 delavcev
- 15. IX. za 4.669 delavcev
- 1. X. za 5.468 delavcev
- 15. X. za 6.821 delavcev
- 1. XI. za 9.119 delavcev
- 15. XI. za 10.577 delavcev
- 1. XII. za 11.023 delavcev

Tudi za poostreitev gospodarske krize je značilno, da se mnogo bolj odpuščajo moški delavci nego ženske. Na eno odpuščeno žensko odpade že več kot 6 odpuščenih moških delavcev mesto nekdanjih štirih. Na vsako zavarovano žensko pa odpadeta samo dva zavarovana moška delavca.

Zdravstvene razmere so se pri moških neznatno poslabšale (odstotek moških bolnikov je narasel za -0,06) na 2,12(%) dočim so se pri ženskah precej zboljšale (odstotek ženskih bolnikov je padel za od -32 na 2,56 odstotkov).

Padec povprečne dnevene zavarovane mezd (katera odgovarja približno povprečnemu dnevnomu delavskemu zaslužku) se je povečal za Din od -0,86 t.j. za 3. eno tretino odstotkov. Faktično znižanje delavskih plač je pa še večje, ker podjetniki vedno pravilnejše prijavljajo delavce v zavarovanje.

Celokupna dnevna zavarovana mezda je padla za Din 347.792,30. To pomeni, da je delavstvo, zavarovano pri OUZD izgubilo radi gospodarske krize, t.j. radi odpustov iz službe in radi krajsanja plač, dnevno blizu Din 400.000 ali mesečno ca 10 milijonov na prejemkih. — Dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) so se radi tega znižali dnevno za več kot Din 20.000 ali mesečno za več kot pol milijona dinarjev.

Te številke in suha dejstva so pač glasnejša govornica, kakor vsi dolgovozni članki. Verem odraz so sedanje težke dobe, katere vladar je vsesplošna gospodarska kriza. Kam bo nas tako stanje dovedlo, naj izračuna vsakdo, ki količkaj misli naprej sam. — Predvsem bo treba misliti na širokopotezno zavarovalno akcijo vseh brezposelnih in druge izdatne protimere, ki bi to zlo uspešno vsaj zaježile, ako ne preprečile!

Volitve v naš senat.

Kakor znano, se bodo v nedeljo, dne 3. januarja 1932 vršile v Ljubljani volitve v senat, (t.j. starešinska zbornica) ki ima nalogo odobravati ali odklanjati sklepe spodnje poslanske zbornice, katero sestavljajo 8. novembra t.l. izbrani narodni poslanci. Za te volitve, pri katerih imajo pravico glasovanja samo izvoljeni narodni poslanci in župani vlada veliko zanimanje, ker ni vseeno, kdo bo zasedel tako važno častno stolico. —

Na sestanku volivcev za senat, ki ga je sklical ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc v ponedeljek dne 14. t. m. v mestni posvetovalnici v Ljubljani, so bili kandidati, oziroma namestniki določeni sledeči gospodje: dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, dr. Miroslov Ploj, veliki župan v p., Maribor, dr. Janko Rajar, veterinarski delegat na Dunaju, dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani. — Namestniki: dr. Alojzij Goričan, župan v Celju, Jakob Zdravec, industrijalec, Središče, Ivan Sancin, kmetijski svetnik v p., Ljubljana, Ciril Pirc, župan v Kranju.

Kakor smo informirani, bo vložen za te volitve več volilnih list, med temi ena, sestavljena od bivših državnih poslancev prve ustavotvorne skupščine in uglednih županov. — Volilna

borba bo tedaj zelo zanimiva. Za potek volitev vlada velik interes. O teh volitvah bomo še podrobno spregovorili.

Dopisi.

USPEH VINSKEGA SEJMA v Ivanjkih. Vinski sejem, ki se je vršil 10. t. m. v Ivanjkih, kakor nam poročajo, je bil prav zadovoljiv. Bilo je mnogo prav dobrega, večinoma sortiranega vina letnikov 1927-1931, iz ormožko-ljutomerskega okraja. Najboljše ocene od strani strokovne komisije so dosegli: rulandci, silvanci, burgundci, (beli), traminci, dišeči renski ali mali rizlingi, (italijanski rizlini manj) ter šiponi ali mozlerji. Cene so se gibale med 3,50 do 6 Din, največ pa med 4 in 5 Din. Vsak kupec bo gotovo zadovoljen z letošnjimi vini, ker večina teh nudi nekaj posebnega glede arome in polnosti. Kupci so bili iz raznih krajev Dravske banovine, posebno iz Ljubljane in ljubljanske okolice. —

VINSKA razstava v Ljutomeru. Vinska podružnica v Ljutomeru bo priredila 12. januarja (torek) 1932 vinski sejem in razstavo v dvorani g. Strasserja. Na poskušnjo bodo vina iz vinarskih okolišev, in sicer: gornjeradgonskega, ljutomerskega, štrigovskega in ormožkega. Za ta vinski sejem vlada že veliko zanimanje med vinogradniki ter našimi in inozemskimi kupci. Vabijo se vsi vinogradniki iz omenjenih okolišev, da razstavijo svoja vina, kajti na ta način jih bodo vinski kupci mogli poskusiti in se prepričati o izvrstni kakovosti letošnjega pridelka. Vsi producenti, kateri žele svoja vina razstaviti, naj to prijavijo najkasneje do 1. januarja 1932 v pisarni mestne občine Ljutomer. Istotam se sprejme tudi vino za razstavo, ki se mora poslati do 8. januarja, in sicer od vsake sorte 3 steklenice po sedem desetink l. Kdor nima primernih steklenic, jih dobi pri mestni občini Ljutomer, kjer se dobe tudi vsa natančnejša pojasnila. Opozarjamo vse interesente in producente, vinske trgovce in gostilničarje, da si ogledajo to vinsko razstavo in se sami prepričajo o izvrstni kvaliteti letošnjega pridelka, ki se odlikuje z nizkimi cenami, kakor še nikoli poprej. —

GLAS IZ OBCINSTVA. — Ljudje vprašujejo kaj je „Narodna Sloga“ in katera načela zastopa? Povsod danes odmevajo vprašanja: Kaj si? Koliko brezzmornosti in grobelega egoizma je v teh besedah! Vsi kakor da beže od najvažnejših vprašanj države in naroda. Ali si človek? Katera in kakšna so tvoja dela ter tvoje poštenje. Mi smo kristjani — pravijo eni. Mi pa brezverci — kriče drugi. Ali ne pomislijo neumneži, da so pod krščanskim imenom največji krvoločneži in zveri (Italija) ter, da so brezverci podobni barbarom (Rusija). Koliko srečnih ljudi se danes odeva v ta ali oni plašč z zvenečim imenom društva ali plemena, a pod tem pokrovom je sama gniloba in brezobzirna sebičnost. Hudobija je zašla v vse sloje družbe. Nagradila se je ekspanzivna rušilna sila, brezcilna in brezidejna: Mržnja vseh proti vsakemu ter vsakega proti vsem. To je gnjilo jedro današnje družbe. — Vi to morate vedeti in videti! Zato nesmete iti po potih, kakršne-koli stranke ali društva in ne po potih laži in mržnje, nego po potih ljubezni pravice in resnice. To mora biti vaš program in vaša odločna volja. Ljudje pa nesmejo vprašati kaj je „Narodna Sloga“ nego kakšna je. Da kakšna je napram bratu, narodu in državi. Zato bo vsak razumen državljani, najsi je poprej pripadal tej ali oni stranki, samo da danes misli odkrito in pošteno — vzlasti v svojem ožjem krogu razširjal „Narodno slovo“, ki hoče biti vsem pravičnim,

poštenim in teptanim zavetišču njih teženj. — Vzlasti ob praznikih bo zato sijajna prilika. —

— I. S. — Janežovci, sv. Urban p. Ptuj.

IZ KAMNIKA nam piše sotrudnik B. — sledeče: „Narodna Sloga“ je dober list. Tudi v moji notranjosti se vstvarjajo sodbe, da mi vsi potrebujemo složnega skupnega delovanja, če se hočemo rešiti. Mi pa dostavljamo: Naš list si je že po svoji 6. številki osvojil večji okoliš, kakor je ptujski in ima naročnike v vseh večjih krajih Dravske banovine. — Objavljamo take dopise s pripombo, da so — sicer proti običaju — „neverjetnim Tomažem“ istim na razpolago. —

ARETACIJA Ptujčana na Dunaju. — Na Dunaju so na podlagi več tiralic aretirali Antona Habermana, „trgovca“ s sadjem v Ptuj. Imenovani je v Avstriji zagrešil več nerednosti, ki gredo v visoke svote. Kakor izvemo, je več oko iških kmetov oškodovanih vsled manipulacij imenovanega, ki je že večkrat prišel v konflikt s paragrafi. Vse obsojbe je vredno če kak brezvesten spekulant izrablja kmetovo bedo za svoj osebni dobiček. Kmetje, pazite, da ne nasedate takim ljudem in — se poprej prepričajte, s kom imate posla! —

PRVI PLEMENITI podpornik po geslu „Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze“ v korist našim revnim Haložanom se je odzval. To je ugledni in po svoji dobrotljivosti daleč na okrog sloveči človekoljub g. Jakob Zdravec iz Središča, ki je poslal v gornjo svrhu 50 vreč moke. Najpotrebnejše družine bodo vsaj za letošnje kritične božične praznike dobile malo tolažbe. Upati je, da bo plemeniti vzgled našel še več posnemovalcev, ki bodo vsaj delno olajšali najhujšo bedo najbednejših, ki bodo svojim dobrotnikom v sili — trajno hvaležni. —

TEDENSKA policijska kronika v Ptuj. Te dni je še do sedaj neznan storilec izpred trgovine Artenjak in Schöštarič ukradel 800.- Din vredno moško kolo, last Šros Franca iz Ptuj. — Dalje se neki moški velike suhe postave, okrog 25 let star, podol. obraza, kost. las, brke in brado brije, in oblečen v temno-sivo, že precej ponošeno obleko pomudil pri C. A. v Ptuj in ko se je C. za kratek čas odstranila, je neznanec izrabil priliko, ter iz nezaklenjenega stanovanja ukradel moško srebrno uro, vredno 400 Din., dalje par ženskih čevljev, vrednih 200 Din. Ko pa je C. tatvino opazila, jo je neznanec odkuril iz mesta. — Š. A. iz Ptuj je še mladoletna in že precej rada seže po tuji lastnini, tako je dne 12 t. m. ukradla prodajalki Rudolfini H. iz Ptuj ročno torbico z nekaj gotovine. Skupna škoda znaša 110 Din. — Ker pa je Š. še mladoletna, so jo oddali starišem v stralovanje. — Aretacije: — Za kratek čas se je pomudila Metoda M. iz Maribora v raznih ptujskih kavarnah, ter s svojimi lepimi pogledi vabila moške na kratek pomeneček proti plačilu. Zgodilo se je pa ravno nasprotno: Nerazpoložen stražnik jo je povabil na sladkosti teme tuk. zapora brez plačila. Ker pa se je izkazalo, da je Metodica spolno bolna, so jo oddali v mariborsko bolnico, odkoder jo bodo oddali sodišču. — Radi kaljenja nočnega miru so bili aretirani K. A. iz Ptuj, J. A. iz Krčevine in S. A. iz Brega pri Ptuj. — Vloženih prijav je bilo 5 radi prestopka obrtnega reda, 2 radi trpinčenja živali, 3 radi vožnj. z motornim vozilom brez voznega dopustila, 4 radi ponesnaženje ulice in 20 radi prestopka cestno-police. reda. — K. Aretaciji: Dalje so bili aretirani 3. zaradi delomrznosti in 2. zaradi beračenja. —

SLOV. BISTRICA. — Izpmemba v občinskem odboru marsikomu ni po godu. Mislimo, da prenagla kritika

nikakor ni na mestu in moramo mirno čakati, da pokaže novo sestavljeni občinski odbor, da je na mestu in bodo zabavljaji avtomatično odpadli. Gotovo pa je, da uživa novi župan g. dr. Simon Jagodič kot človek vsestranske simpatije. — Pred dobrima dvema tednoma je bil imenovan za banskega svetnika slovenjebistriški ekonom g. Vinko Gornjak. To imenovanje je bilo zelo presrečno, ker je imenovan strokovnjak v kmetijstvu in so mu gospodarske razmere našega Počorja in sploh našega okraja temeljito poznana, tako da bo lahko zastopal interese kmetijskega življa v banskem svetu. — Zadnji sejem v letošnjem letu 15. t. m. je očito pokazal gospodarsko mizerijo, ki ubija našega kmetovalca. Sejmišče je bilo skoraj prazno in ni bilo skoraj nikakršnega prometa. Goveja živina se je prodajala direktno pod ceno. Za krave so ponujali kupci in prekupčevalci 60 par do 1 din.

PROSVETNO življenje v Ptuj. — Koncert Glasbene Matice. — V soboto, dne 12. decembra se je ob 20. uri vršil v prostorih Glasbene Matice koncert, ki je nudil številni publiki prav lep užitek. Tako instrumentalne, kakor vokalne točke so bile izvedene s tako preciznostjo, kakor to zmore le malokateri zbor. Prvenstvena zasluga gra zborovodji g. Šedlbauerju, češkemu rojaku, ki se je z dušo in telesom vživel v kulturno poslanstvo Glasbene Matice v Ptuj. Le škoda, da ima GM za svoje prireditve — pri sedanjem razveseljivem razmahu — pretesne prostore. —

KONCERT „SVOBODE“. V prostorih Glasbene Matice se je dne 8. t. m. vršil ob lepi udeležbi koncert delavskega pevskega odseka „Svoboda“. Med 14 točkami, ki so jih dali agilni pevci, je najbolj ugajala 13. točka („dvanajst razbojnikov“), pri kateri je briljal baritonist Alojzij Arnuš. Bil je povsem aklamiran. Mnenje javnosti je, da imenovani še mnogo obeta. — Redno predavanje „Svobode“ se vrši vsako sredo zvečer. Obisk je vedno dovoljen. Zanimanje po izobrazbi stremčega delavstva in drugega občinstva je razveseljivo. — Le krepko naprej po začrtani poti! — J. R.

NAŠ TALIJIN HRAM — samuje. Velika gospodarska škoda je, da je temu tako. Le tupatam se oglasi kako društvo, tuji gosti — in kinosence begajo po platnu. Pa bo tudi v tem oziru boljše, ker imamo v Ptuj mnogo za oder nadarjenih ljudi in leži vsa skrivnost rešitve iz te krize: V energičnem začetku! Tedaj na plan! —

NEVERJETNO, a na žalost resnično! — Začuden smo obstali pred lepakom ptujkega kinogledališča, katerega je neki brihtnež menda nalašč tako zmrcvarjeno sestavil in prevedel, da človeku kar slabo prihaja. Pravimo: „menda na aš“, ker ni verjetno, da je komu do tega, da tako očitno prikazuje svojo — nevednost, da ne rabimo drugega izraza. Čujte in čitajte: Noetova barka je prevedena na „Noahs Ba ke“ (!) namesto Arche, kar ve vsak otrok; — „Vesoljni potop“ je „Sündflut“ (edino pravilno je „Sintflut“). Ita Rina, naša slovenska filmska zvezda se bo lepo zahvalila, da je brihtnež njen „Frühli g erwachen“ prevedel na „Polet e se blža“, (ubogi pojmi o letih ča ih in — slovnici!); „Das Weib, die Be tie“ je prevedel mož na „Zena Bestija“, kakor da je ta pridevek — krist. o ime... itd. — Ne oziraje se na eventualne lahko razumljive tiskovne pogrške, trdimo povem upravičeno, da take kozlarije nikakor niso krivda prizadete tiskarne, ampak grdo izrabljanje zaupanja iste v človeka, kateremu je poverjeno prestavljanje besedila, kar sramoti: 1. slovenščino, 2. nemščino 3. škoduje tiskarni 4. podjetje smeši in 5. ustvarja prav čudne vtise pri — tujcih,